

Realitet. Det hedder i § 51: „Alle i de borgerlige Lov indeholdte almindelige Regler for Straffenes Udmaalning osv. blive ogsaa at følge ved de militære Straffeloves Anvendelse, dog med de nærmere Bestemmelser, som disse Lov indeholde enten i Almindelighed, navnlig i dette Kapitel, eller for særlige Tilfælde“. — Der skal man gaa en meget lang Vej for at faae fat i Tingene for den vedkommende Menigmand, om han bliver strafbar, naar han blot adlyder sin Befalingsmand, om han overhovedet er forpligtet eller berettiget til at raisonnere, naar han modtager en Befaling; det er dette, som fremtræder i Forslagets første Punktum, det bliver klart for ham, at han ikke i alle Tilfælde er fri, naar han blot adlyder sine militære Foresatte, men kan være strafbar. Det er ikke nødvendigt der at fastsætte nogen Bestemmelse om Straffens Størrelse og Bestaffenhed, dette vil fremgaa af Lovens øvrige Bestemmelser, kun maa det bestemmes, at han er strafbar. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds stødte sig over et enkelt indført Udtryk om Antastelse af Rigsdagens Sikkerhed og Frihed, da er det et Udtryk, som findes i vor Lovgivning, og altsaa ikke noget Nyt; og naar det kan anvendes lige overfor civile Folk, almindelige Borgerfolk, saa tror jeg ogsaa, det kan taale at finde Anvendelse i den militære Straffelov; thi jeg tror ikke, at der i den militære Verden endnu — hvad der kan blive, skal jeg ikke omtale — er en mere klar Opfattelse af Rigsdagens Betydning og statsretlige Stilling i Samfundet end i det borgerlige Samfund, udenfor Militæretaten. Der er vistnok en hel Del endnu at vente forbedret i den Henseende. I den sidste Del af Forslaget omhandles derimod de Undtagelser, ifølge hvilke Soldaten, naar han begaar saadanne Handlinger efter Befaling, ikke anses som strafbar. Jeg skal forlade dette Punkt med den Bemærkning, at jeg lige saavel som mine Medforslagsstillere selvfølgelig med Fornøielse vilde modtage det ærede Medlems Beilebning, forsaavidt der kunde være Et og Andet at rette ved Formen. Jeg tror ikke, den meget ærede Minister har Ret i, at Forslaget under Nr. 14 til § 116 angaaende en Tilføielse til denne Paragraf er

blevet gjort overflødig ved § 52; thi § 52 omhandler kun Vedkommendes Forhold i det Tilfælde, han adlyder, men ikke i det Tilfælde, han undlader at adlyde, og det sidste Forslag gaar derfor ud paa, at det kan staa klart for Manden, at i Tilfælde, hvor han kunde blive straffet ved at lyde, er han straffri ved ikke at lyde. Det er uønskeligt, at dette udtrykkelig bliver fremhævet i Lovene, for at han ikke behøver at være Philosoph for at finde ud deraf; de to Forslag supplere hinanden, uden dog — hvad allerede er bemærket — at være afhængige af hinanden, saaledes at det sidste kan vedtages, uden det første og omvendt; men det forekommer mig, at i hvert Fald udelukker det første ikke det sidste. Jeg tør vel ikke omtale en enkelt Bestemmelse i Lovforslaget, da der ikke foreligger bestemte Unddringsforslag, dertil, det er Bestemmelsen i § 137?

Formanden: Paragraferne ere alle til Forhandling, hvad enten der er stillet Unddringsforslag til dem eller ikke.

Berg: Jeg har læst disse Bestemmelser, der maatte ikke alle ere nye, med megen Interesse. Paragrafen lød nemlig saaledes: „Den, som gjør sig skyldig i bestemmende Ubladelser eller Forhold imod Undermænd, eller i drillende eller anden upassende Afspændelse imod dem, anses med Fængsel.“ Jeg tror, at hvis saadanne Bestemmelser overholdtes med den fornødne Alvor, vilde det være et Moment, der væsentlig vilde bidrage til at forbedre Manden og Tonen i Armeen. Der er maatte allerede stiftet betydelige Fremskridt i saa Henseende, og der er vistnok uhyre Mange af de Vedkommende, der staa som særdeles rosværdige Exempler paa, hvorledes Befalingsmænd skulle være; man kan ikke luffe Dine og og Dren og navnlig kunne vi, som ikke færdes i de militære Kredse, ikke luffe Dren for, hvad vi af Andre høre om, hvad der i dette Forhold kan finde Sted, høre om den Maade, hvor paa Befalingsmænd, vel fornemmelig underordnede, men dog ogsaa overordnede, kunne føre Tiltale, imod deres Underordnede. Det var galt tidligere, og det er vist ikke blevet